

ТАРТИБИ ДОДАНИ УНВОНҲОИ ИЛМӢ (қарори Ҳукумати ҚТ аз 26.06.2023 № 295)

1. МУҚАРРАРОТИ УМУМӢ

1. Тартиби додани унвонҳои илмӣ (минбаъд - **Тартиби мазкур**) қоидаҳо, талабот, меъёрҳои пешниҳод кардани парвандаҳои аттестатсионии давталабонро барои дарёфти унвонҳои илмӣ дотсент, профессор, маҳрум ва барқарор кардани онҳо, баробарарзиши (нострификатсия)-и унвонҳои илмӣ дар давлатҳои хориҷӣ бадастовардашуда, аз нав аттестатсия намудани дорандагони унвонҳои илмӣ дар давлатҳои хориҷа ба даст овардае, ки Ҷумҳурии Тоҷикистон бо онҳо шартнома ё созишнома оид ба баробарарзиш эътироф намудани ин гуна ҳуҷҷатҳо надорад, баррасии арзу шикоятҳо ва масъалаҳои дигари аттестатсияи давлатии кадрҳои илмӣ ва (ё) илмию техникий тахассуси олиро дар Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон (минбаъд Комиссия) муқаррар мекунад.

2. Унвонҳои илмӣ дотсент ва профессор мутобиқи Феҳристи ихтисосҳои илмӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки аз тарафи Комиссия тасдиқ гардидааст, дода мешаванд.

3. Унвони илмӣ ба довталабе дода мешавад, ки фаъолияти омӯзгорию илмиро дар муассисаҳои таълимӣ ва ё илмию таҳқиқотӣ амалӣ менамояд, дорои маҳорати баланди омӯзгорӣ, дониши амиқи тахассусӣ, дастовардҳои илмӣ мебошад ва ба талаботу меъёрҳои дарёфти унвонҳои илмӣ мувофиқат мекунад.

4. Унвони илмиро шаҳодатномаи намунаи давлатии дахлдор тасдиқ менамояд, ки дар асоси қарори Раёсати Комиссия дода мешавад. Намунаи давлатии шаҳодатномаи унвонҳои илмӣ дотсент ва профессор аз тарафи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ шуда, талаботи техникӣ, тартиби барасмиятдарорӣ ва додани онро Комиссия муқаррар ва амалӣ менамояд.

5. Қарор дар бораи додани унвони илмӣ дотсент ё профессор аз рӯзи аз тарафи Раёсати Комиссия қабул шудани он эътибор пайдо мекунад.

6. Тартиби гузаронидани баробарарзиши (нострификатсия)-и унвонҳои илмӣ дар давлатҳои хориҷа бадастовардашуда ва аз нав

аттестатсия намудани шахсони ин гуна ҳуччатҳоро дар давлатҳои хориҷа бадастовардае, ки Ҷумҳурии Тоҷикистон бо он давлатҳо оид ба баробарарзиш эътироф намудани ин гуна ҳуччатҳо шартнома ё созишнома надорад, тибқи санадҳои дахлдор ба роҳ монда мешавад.

7. Масъалаҳои дигари марбут ба унвонҳои илмӣ, ки дар Тартиби мазкур танзим нашудаанд, Комиссия тибқи санадҳои меъёрии ҳукукии амалкунандаи Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳал менамояд.

2. ТАЛАБОТ ВА МЕЪЁРҲОИ ДОДАНИ УНВОНИ ИЛМИИ ДОТСЕНТ

8. Унвони илмӣ дотсент ба корманди муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ ва таҳсилоти касбии баъд аз муассисаи олии таълимӣ, ё илмию таҳқиқотие (минбаъд-Муассиса) дода мешавад, ки дорои иҷозатнома ва аккредитатсияи давлатӣ вобаста ба амалӣ намудани барномаҳои таълимии таҳсилоти касбӣ, таҳассуси иловагӣ, азнавтайёркунии таҳассусӣ дар заминаи таҳсилоти олии касбӣ, баъдидипломӣ ё такмили ихтисос бошад. Довталаби унвони илмӣ дар рӯзи ба шурои олимони (илмию техникий) Муассиса пешниҳод кардани парвандаи аттестатсионӣ бояд ба талаботи зерин мувофиқат намояд:

- маводи таълимӣ, таълимӣ-методӣ ва илмӣ банаширрасида дошта бошад ва машғулиятҳои лексионӣ ва амалию озмоишгоҳиро дар сатҳи баланди таҳассусӣ гузаронад;

- дорандаи яке аз дараҷаҳои илмӣ номзади илм, доктори фалсафа (PhD)-доктор аз рӯи ихтисос ё ҳамин гуна дараҷаҳои илмиро дар хориҷи мамлакат дарёфт карда бошад, ки аз тарафи Комиссия баробарарзиш доништа шудааст.

9. Довталаб тибқи шартномаи меҳнатӣ дар вазифаҳои президент ё ноиби президенти академияи илмҳо (миллӣ, соҳавӣ), ректор ё муовини ректори муассисаи таҳсилоти олии касбӣ, директор ё муовини директори филиали муассиса (пажӯҳишгоҳи илмӣ ё таълимӣ-илмӣ), сардор ё муовини сардори донишқада, декан ё муовини декани факултет, мудир ё муовини мудирӣ кафедра, роҳбар ё муовини роҳбари шуъба (бахш, озмоишгоҳ)-и илмию таҳқиқотӣ ё таҷрибавӣ-конструкторӣ, котиби илмӣ муассиса, профессор, дотсент, сарҳодими илмӣ ё ходими калон ва ё ҳамин гуна вазифаҳо ё вазифаҳои ба онҳо баробаркардашудае, ки дар феҳристи вазифаҳои мақомоти ҳарбӣ ва ҳифзи ҳуқуқ пешбинӣ шудаанд, қор кунад (қарори Ҳукумати ҚТ аз 26.06.2023 № 295).

10. Меъёрҳои ба довталаб додани унвони илмӣ дотсент:

- на камтар аз 3 сол доштани собиқаи фаъолияти илмию омӯзгорӣ баъди ҳимояи диссертатсияи номзадӣ, аз ҷумла собиқаи бефосилаи кор ба муддати на кам 1 сол дар вазифаҳои дар банди 9 Тартиби мазкур пешбинишуда аз рӯи ихтисоси илмӣ дархостшаванда (*қарори Ҳукумати ҚТ аз 26.06.2023 № 295*);

- дар муассисаи дархостдиҳанда амалӣ намудани фаъолияти омӯзгорӣ ба андозаи на кам аз 0,25 басти корӣ (ё ҳамкорӣ) аз рӯи ихтисоси илмӣ дар парвандаи аттестатсионӣ нишондодашуда;

- доштани на кам аз 20 маводи таълимӣ, таълимӣ-методӣ ва илмӣ банашррасида аз рӯи самти илмӣ дар парвандаи аттестатсионӣ нишондодашуда бо баҳисобгирии патентҳо, нахустпатентҳо барои ихтироот ва объектҳои дигари моликияти зеҳнӣ, ки дар раванди таҳсилот истифода мешаванд (*қарори Ҳукумати ҚТ аз 26.06.2023 № 295*);

- дар зарфи 5 соли охир доштани 2 дастури таълимию методӣ ҳар яке на кам аз 2,5 ҷузъи ҷопӣ (яке дар алоҳидагӣ), 3 мақолаи тақризшаванда (дар солҳои гуногун банашррасида) (*қарори Ҳукумати ҚТ аз 26.06.2023 № 295*).

11. Комиссия ба асарҳои илмӣ дорои маълумоти сирри давлатии бо қонунгузори амалкунанда ҳифзшаванда талаботи махсус муқаррар мекунад.

12. Фишурдаи маъруза, маводи конференсия, барномаи кори таълимӣ, силлабус, саволномаҳои тестӣ, дастурамалҳои таълифи корҳои курсию дипломӣ ва барномаҳои таҷрибаомӯзӣ ба ҳисоб гирифта намешаванд.

3. ТАЛАБОТ ВА МЕЪЁРҲОИ ДОДАНИ УНВОНИ ИЛМИИ ПРОФЕССОР

13. Унвони илмӣ профессор ба кормандони муассисаҳое дода мешавад, ки дар вазифаҳои президенти академияи илмҳо (миллӣ, соҳавӣ) ё ноиби ӯ, саркотиби илмӣ, ректор ё муовини ректори муассисаи таҳсилоти олии касбӣ, директор ё муовини директори муассисаи илмӣ, директор ё муовини директори филиали муассиса (пажухишгоҳи илмӣ ё таълимию илмӣ), ректор (сардор) ё муовини ректор (муовини сардор)-и донишқада, декани факултет, мудири кафедра, сардори шӯъба (бахш, озмоишгоҳ)-и илмию таҳқиқотӣ ё таҷрибавию созакорӣ, котиби илмӣ муассиса, профессор, сарҳодими илмӣ ё ҳамин гуна вазифаҳои ба онҳо баробаркардашудаи дар феҳристи вазифаҳои мақомоти ҳарбӣ ва ҳифзи ҳуқуқ пешбиниғардида, фаъолият менамоянд, агар довталаб ба ғайр аз

мувофиқат намудан ба талаботи сархати якуми банди 8 Тартиби мазкур, инчунин дорандаи дипломи дараҷаи илмӣ доктори илм ё доктори ҳабилитат бошад ё ҳамин гуна дараҷаҳои илмиро дар хориҷи мамлакат дарёфт намуда бошад, ки аз тарафи Комиссия баробарарзиш доништа шудааст (*қарори Ҳукумати ҚТ аз 26.06.2023 № 295*).

14. Меъёрҳои ба довталаб додани унвони илмӣ профессор:

- баъди ҳимояи диссертатсия барои дарёфти дараҷаи илмӣ доктори илм ё доктори ҳабилитат доштани на кам аз 3 сол собиқаи фаъолияти илмӣ омӯзгорӣ, аз ҷумла на кам аз 2 сол аз рӯи самти илмӣ дархостшаванда (*қарори Ҳукумати ҚТ аз 26.06.2023 № 295*);

- доштани собиқаи бефосилаи кор ба муддати на кам аз 3 сол дар вазифаҳои дар банди 13 Тартиби мазкур пешбинишуда (*қарори Ҳукумати ҚТ аз 26.06.2023 № 295*);

- дар вазифаҳои дар банди 9 Тартиби мазкур фаъолият намуда, дар муассисаи дархостдиҳанда ба андозаи на камтар аз 0,25 басти корӣ (ё ҳамкорӣ) аз рӯи ихтисоси илмӣ дар парвандаи аттестатсионӣ дархостшуда фаъолияти омӯзгорӣ барад;

- ба ҳайси роҳбар ё мушовири илмӣ тайёр кардани на кам аз 2 мутахассиси дорои таҳассуси олии дараҷаи илмидошта (барои довталабони муассисаҳои илмӣ таҳқиқотӣ на кам аз 5 мутахассис), ки мавзӯи диссертатсионии онҳо ба ихтисоси илмӣ дархостшудай довталаб мутобиқат кунад;

- доштани на камтар аз 50 маводи таълимӣ, таълимӣ-методӣ ва илмӣ банаҳррасида аз рӯи самти илмӣ дар парвандаи аттестатсионӣ нишондодашуда бо баҳисобгирии патентҳо, нахустпатентҳо барои ихтироот ва дигар объектҳои моликияти зеҳнӣ, ки дар раванди таҳсилот истифода мешаванд (*қарори Ҳукумати ҚТ аз 26.06.2023 № 295*);

- дар зарфи 5 соли охир доштани на камтар аз 3 дастури таълимӣ методӣ (ҳар яке на кам аз 2,5 ҷузъи ҷопӣ ва 1 дастур дар алоҳидагӣ), 5 мақолаи илмӣ дар солҳои гуногун банаҳррасида ва 1 китоби дарсӣ аз рӯи ихтисоси илмӣ дархостшуда (*қарори Ҳукумати ҚТ аз 26.06.2023 № 295*).

15. Комиссия ба асарҳои илмӣ дорои маълумоти сирри давлатии аз рӯи қонунгузори амалкунанда ҳифзшаванда талаботи махсус муқаррар мекунад.

16. Фишурдаи маъруза, маводи конференсия, барномаи кории таълимӣ, силлабус, саволномаҳои тестӣ, дастурамалҳои таълифи корҳои курсӣ дипломӣ ва барномаҳои таҷрибаомӯзӣ ба ҳисоб гирифта намешаванд.

- дар соҳаи тарбияи ҷисмонӣ ва варзиш баъди дарёфти унвони илмӣ дотсент тайёр кардани на камтар аз 3 нафар қаҳрамони мусобиқаҳои ҷаҳонӣ, Аврупо, Осиё, минтақавӣ, Ҷумҳурии Тоҷикистон, қаҳрамони варзиш, барандаи ҷоизаи бозиҳои олимпӣ, бозиҳои параолимпӣ, мусобиқаҳои қаҳрамонии миллий ё дорандаи унвонҳои фахрии Ҷумҳурии Тоҷикистон, ҷумҳуриҳои Иттиҳоди Давлатҳои Мустақил, собиқ ҷумҳуриҳои Иттиҳоди Шӯравӣ, байналмилалӣ ва ё барандаи ҷоизаҳои дигар аз рӯи соҳаи тарбияи ҷисмонӣ ё варзиш дар парвандаи аттестатсионӣ нишондодашуда;

- баъди дарёфти унвони илмӣ дотсент барандаи на кам аз 5 ҷоизаи мусобиқаҳои байналмилалӣ ё ҷумҳуриявӣ аз рӯи соҳаи тарбияи ҷисмонӣ ё варзиш дар парвандаи аттестатсионӣ нишондодашуда бошад.

24. Унвони илмӣ профессор дар соҳаҳои санъат, тарбияи ҷисмонӣ ва варзиш аз рӯи ихтисосҳои илмӣ ба довталаби дарёфти унвони илмӣ, ки дорои дараҷаи илмӣ доктори ҳабилитат ва доктори илм мебошад, дар асоси бандҳои 13, 14 ва 16 Тартиби мазкур ба роҳ монда мешавад.

6. БАҲАРАСИИ ПАРВАНДАИ АТТЕСТАТСИОНИИ ДОВТАЛАБИ УНВОНИ ИЛМӢ ДАР МУАССИСАИ ПЕШНИҲОДКУНАНДА

25. Парвандаи аттестатсионии довталаби унвони илмӣ дар шурои олимони муассисаи пешниҳодкунанда баҳрасӣ ва аз рӯи он қарор қабул карда мешавад.

26. Қарори Шурои олимон бо овоздиҳии пинҳонӣ қабул карда мешавад.

27. Маҷлиси шурои олимон босалоҳият ҳисобида мешавад, агар аз се ду ҳиссаи аъзои он иштирок дошта бошад. Қарори шуро мусбат ҳисоб мешавад, агар ба тарафдории довталаб аксарияти аъзои дар маҷлис иштирокдоштаи шуро овоз дода бошад.

28. Нусхаи парвандаи аттестатсионии довталаби унвони илмӣ дар муассиса 10 сол нигоҳ дошта мешавад.

29. Шахрванди хориҷӣ ё шахси бешахрванде, ки барои фаъолияти илмӣ-омӯзгорӣ ба муассиса даъват шудааст, метавонад унвони илмӣ дарёфт намояд, агар ӯ ба талабот ва меъёрҳои муқаррарнамудаи Тартиби мазкур мувофиқат намояд.

7. БАРРАСИИ ПАРВАНДАИ АТТЕСТАТСИОНИИ ДОВТАЛАБИ УНВОНИ ИЛМӢ ДАР КОМИССИЯ

30. Экспертизаи меъёрию техникии барасмиядарории парвандаи аттестатсионии довталаби унвони илмӣ ва санҷиши мукаммалии ҳуҷҷатҳои дохили онро шӯбаи аттестатсионии дахлдори Комиссия амалӣ менамояд.

31. Ҳангоми ошкор шудани камбудихои меъёрӣ ё техникии дар барасмиятдарории парвандаи аттестатсионӣ шӯбаи аттестатсионӣ бо мактуби расмӣ ва хулосаи асоснок парвандаро барои ислоҳи камбудихо ба муассисаи пешниҳодкунанда бармегардонад. Дар ин маврид муҳлати баррасии парвандаи мазкур аз рӯзи ба Комиссия ворид шудани нусхаи ислоҳшудаи он ҳисоб карда мешавад.

32. Дар сурати пешниҳоди такрории парвандаи аттестатсионӣ бе бартарафкунии камбудихои меъёрӣ ё техникии қаблан ошкоргардида Комиссия дархостномаи муассисаро оид ба додани унвони илмӣ рад менамояд.

33. Ҳангоми ба талабот ва меъёрҳои пешниҳод ҷавобгӯ набудани ҳуҷҷатҳои парвандаи аттестатсионӣ ё вайрон шудани тартиби қабули қарор дар шурои олимони муассисаи пешниҳодкунанда, шӯбаи аттестатсионӣ дар хулосаи асосноки худ камбудихои ҷойдоштаро ба кайд мегирад ва онро ҳамроҳ бо парванда ба комиссияи баррасии парвандаҳо оид ба дарёфти унвонҳои илмӣ пешниҳод менамояд. Дар мавриди аз тарафи комиссия ҷонибдорӣ пайдо кардани хулосаи манфии шӯба вобаста ба дархости муассиса қарори рад қабул гардида, дар асоси он фармоиши Комиссия ба тасвиб расонида мешавад. Дар мавриди ҷонибдорӣ пайдо накардани хулосаи манфии шӯбаи аттестатсионӣ, парванда барои экспертизаи иловагӣ аз нав ба шӯбаи аттестатсионӣ баргардонида мешавад.

34. Пешниҳоди такрории парвандаи аттестатсионии радшуда танҳо пас аз 1 сол аз рӯзи ба тасвиб расидани фармоиши Комиссия амалӣ шуда метавонад.

35. Ҳангоми ҷой надоштани камбудихои меъёрию техникии ва барасмиятдарорӣ шӯбаи аттестатсионӣ бо хулосаи асоснок парвандаи аттестатсионии вобаста ба дарёфти унвони илмӣ дотсентро ба комиссияи баррасии парвандаҳо оид ба дарёфти унвонҳои илмӣ пешниҳод карда, парвандаи аттестатсионии вобаста ба дарёфти унвони илмӣ профессорро барои экспертизаи тахассусӣ ба шурои экспертии дахлдор ирсол менамояд.

36. Мухлати баррасӣ ва экспертизаи парвандаи аттестатсионӣ вобаста ба дарёфти унвони илмӣ профессор дар шурои экспертӣ набояд аз 1 моҳ зиёд бошад. Шурои экспертӣ натиҷаҳои экспертизаи парвандаро бо хулосаи асоснок ба шуъбаи аттестатсионӣ пешниҳод мекунад. Шуъбаи аттестатсионӣ натиҷаҳои умумии экспертизаи парвандаро ҷамъбаст намуда, хулосаи ҷамъбастии ҳудро ҳамроҳ бо парвандаи аттестатсионӣ ба комиссияи баррасии парвандаҳо оид ба дарёфти унвонҳои илмӣ пешниҳод менамояд.

37. Дар мавриди аз тарафи комиссияи баррасии парвандаҳо оид ба дарёфти унвонҳои илмӣ ҷонибдорӣ шудани хулосаи мусбати шуъбаи аттестатсионӣ, Комиссия дар ин ҳусус қарори дахлдор қабул мекунад ва онро барои тасдиқ ба Раёсати Комиссия пешниҳод менамояд. Парвандаҳои аттестатсионие, ки бо хулосаи манфии шуъбаи аттестатсионӣ ба комиссияи баррасии парвандаҳо оид ба дарёфти унвонҳои илмӣ пешниҳод шудаанд, бо фармоиши Комиссия рад карда мешаванд.

38. Раёсати Комиссия аз рӯйи натиҷаи экспертизаи парвандаи аттестатсионӣ қарорҳои зерин қабул мекунад:

- унвони илмӣ дода шавад;
- дархости муассиса дар бораи додани унвони илмӣ рад карда шавад.

39. Мухлати умумии баррасии парвандаи аттестатсионии довталаби унвони илмӣ дар Комиссия то 4 моҳ аст (қарори Ҳукумати ҚТ аз 26.06.2023 №295).

40. Фармоиши Комиссия дар бораи додани унвони илмӣ ва шаҳодатномаи тасдиқкунандаи он ё рад кардани дархости муассиса дар бораи додани унвони илмӣ ба довталаб дар муддати 10 рӯз пас аз қабули қарор дар сомонии расмӣ он ҷой дода мешавад.

8. МАҲРУМКУНӢ АЗ УНВОНИ ИЛМӢ

41. Маҳрум кардан аз унвони илмӣ бо қарори Раёсати Комиссия дар сурати маҳрум гаштан аз дараҷаи илмӣ ва ё ошкор шудани вайронкунии талабот ва меъёрҳои Тартиби мазкур вобаста ба додани унвони илмӣ дар асоси аризаи шикоятӣ шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ дар муддати то 10 сол аз рӯзи додани унвони илмӣ ҷой дошта метавонад. Комиссия нусхаи аризаи воридшударо бо ҳуҷҷатҳои заминамашуда ба шурои олимони муассисаи дахлдор ва ё дар сурати барҳам додани муассиса ба шурои мувофиқ (ба ҳам наздик) ирсол менамояд.

42. Шурои олимони муассиса аризаро дар муддати на зиёда аз 2 моҳ баррасӣ намуда, қарори худро ҷиҳати маҳрум кардан ва ё накардан аз унвони илмӣ бо мактуби ҳамроҳ ва замима намудани пайнавис (стенограмма)-и маҷлис бо имзои раис, котиби илмӣ ва бо муҳри Муассиса ба Комиссия ирсол менамояд.

43. Раёсати Комиссия дар асоси хулоса ва қарори шурои олимони муассиса қарори дахлдор қабул менамояд, ки он бо фармоиши раиси Комиссия тасдиқ карда мешавад. Мӯҳлати умумии баррасии ариза дар Комиссия наметавонад аз 6 моҳ зиёд бошад. Дар мавридҳои зарурӣ ин мӯҳлат метавонад барои дарёфти маълумоти иловагӣ ва гузаронидани экспертизаи такрорӣ тамдид карда шавад.

9. БАҲАҶОРАТ КАРДАНИ УНВОНИ ИЛМӢ

44. Баҳаҷорат кардани унвони илмӣ бо қарори Раёсати Комиссия дар сурати баҳаҷорат гардидани дараҷаи илмӣ, ошкор гардидани беасосии маълумоти қаблан дар аризаи шикоятӣ овардашуда ва вайрон шудани қоидаҳои маҳрум кардани шахс аз унвони илмӣ дар асоси аризаи шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ ҷой дошта наметавонад. Комиссия нусхаи аризаи воридшударо бо ҳуҷҷатҳои замимашуда ба шурои олимони муассисаи дахлдор ва ё дар сурати барҳам додани муассиса ба шурои мувофиқ (ба ҳам наздик) ирсол менамояд.

45. Шурои олимони муассиса аризаро дар муддати на зиёда аз 2 моҳ баррасӣ намуда, хулоса ва қарори худро ҷиҳати баҳаҷорат кардан ва ё накардани унвони илмӣ бо мактуби ҳамроҳ ва замима намудани пайнавис (стенограмма)-и маҷлис бо имзои раис, котиби илмӣ ва бо муҳри муассиса ба Комиссия ирсол менамояд.

46. Раёсати Комиссия хулосаи шурои олимони муассисаро баррасӣ намуда, қарори дахлдор қабул менамояд, ки он бо фармоиши раиси Комиссия тасдиқ карда мешавад. Мӯҳлати умумии баррасии ариза оид ба баҳаҷорат кардани унвони илмӣ аз 6 моҳ зиёд буда наметавонад. Дар ҳолатҳои зарурӣ барои дастрас намудани маълумоти иловагӣ ва ё гузаронидани экспертизаи такрорӣ ин мӯҳлат тамдид карда мешавад.

10. МУҚАРРАРОТИ ХОТИМАВӢ

47. Ҳамаи масъалаҳои баҳсноки вобаста ба тартиби додан, маҳрум намудан ва баҳаҷорат кардани унвонҳои илмӣ тибқи муқаррароти

конунгузории амалкунандаи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Тартиби мазкур ҳал карда мешаванд.

48. Дахлати мақомоти давлатӣ ва шахсони мансабдори он, шахсони ҳуқуқӣ, муассисаҳои дигар ва шахрвандон ба фаъолияти Комиссия оид ба масъалаҳои додан, маҳрум намудан ва барқарор кардани унвонҳои илмӣ, баробарарзиши (нострификатсияи)-и унвонҳои илмӣ, аз нав аттестатсия намудани шахсони дар давлатҳои хориҷӣ унвонҳои илмиро дарёфтнамуда қатъиян манъ аст.

дар тамоми матни Тартиб калимаҳои "ШҶРО", "Шӯро", "Шӯрои", "шӯрои", "Шӯроро" ва "шӯроҳои" мувофиқан ба калимаҳои "ШҶРО", "Шӯро", "Шӯрои", "шӯрои", "Шӯроро" ва "шӯроҳои" иваз карда шудааст (қарори Ҳукумати ҶТ аз 26.06.2023 № 295)